

EMILY WILDEN

KADONNEIDEN

TARUJEN
KIRJA

HEATHER FAWCETT

TAMMI

Heather Fawcett

**Emily Wilden
kadonneiden
tarujen kirja**

Suomentanut Taimi Tornikoski

TAMMI

HELSINKI

Ensimmäinen painos

Englanninkielinen alkuteos

Emily Wilde's Compendium of Lost Tales ilmestyi Yhdysvalloissa 2025.

Copyright © 2025 by Heather Fawcett

Suomenkielinen laitos © Taimi Tornikoski ja Tammi 2026

Sisuksen kuvat: Alexandr Sidorov/stock.adobe.com, 10oker/stock.adobe.com

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

Painettu EU:ssa.

ISBN 978-952-04-6796-8

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut: tuotevastuu@tammi.fi

29. joulukuuta 1910
– jatkoa edellisestä

JOS WENDELL ja minä emme jostakin pääse yhteisymmärrykseen, niin siitä kuinka viisasta on raahata kissa Keijulaan. Moinen hanke on turkasen turhauttava, vaikka kyseinen eläin onkin *haltiakissa* ja vaikka olemmekin vain palauttamassa sitä maailmaan, josta se on peräisin. Wendell ja minä olimme ehtineet kadottaa Orgaan jo kahdesti Kreikan kallioisella rannikolla suunnistaessamme, kun katti oli säännännyt jahtaamaan hiiriä tai lokkeja, ja nyt, seistesämme vihdoin ja viimein Wendellin oven kynnyksellä, otus oli taas kerran hävinnyt.

”Pahuksen elukka pitäisi panna talutushihnaan”, minä sanoin lähinnä ilkeyttäni. Epäilin vahvasti, että mikäli lähestyisin Orgaa kanniskellen mitään vähänkään valjaita muistuttavaa, saisin lopulta kissan oman kuontaloni koristeeksi, ja seuraamukset olisivat kasvopiiirteideni kannalta todennäköisesti epäsuotuisat.

Shadow oli vierelläni, kuten tavallista. Se oli tunkenut kuonsa rannikon tuoksuvaan heinikkoon ja nuuskutti täyttä päätä. Shadow ei ikimaailmassa hylkäisi minua niin kuin Orga niin usein Wendellin hylkää. Koirat ovat kunnollisia kumppaneita eivätkä mitään oikullisuuden ruumiillistumia.

Wendell ei vastannut mitään. Hän oli jähmettynyt välittömästi saadessaan oven näköpiiriinsä – niin liikkumattomaksi,

että olisi saattanut olla osa satukirjan kullattua kuvitusta, elleivät hänen viittansa päärmeet olisi hulmunneet suolaisessa tuulenvireessä. Sama viima tuiversi myös hänen silmilleen valahtaneita kultaisia hiuksia.

Kosketin hänen käsivarttaan, ja hän palasi taas tolkkuihinsa ja kääntyi hymyillen puoleeni.

”Em, se on *kissa*”, Wendell sanoi. ”Yhtä hyvin voisit odottaa Shadow’n olevan piittaamatta toiveistasi kuin otaksua, että saisit taivutettua Orgaa tahtoosi. Muista, mikä se on luonnoltaan.”

”Pahansuopa ja epäluotettava se ainakin on”, minä sanoin. Kissa luonnollisestikin ilmestyi silmänräpäystä myöhemmin taas näkyviin melkein kuin härnätäkseen meitä molempia. Sen kultaiset silmät kimmelsivät vasten mustaa turkkia, joka kareili kummasti kissan muotoisen lasin sisään suljetun savun lailla. Jalkojeni juuressa istuva Shadow vilkaisi Orgaa tympääntyneen oloisesti ja tönäisi kissaa hellästi kuonollaan tavanomaisena ystävyyden eleenään. Orga köyristi selkäänsä ja sähisi.

”Kulta pieni, luovuttaisit jo”, minä sanoin, mutta koiraparka vain tapitti minua ilmeettömänä. Shadow’n maailmassa jok’ikisen elävän olennon kuului joko liehakoida sitä tai pysytellä kohteliaan välimatkan päässä sen uhkaavan kookkaasta ruhosta. Joka kerta, kun Orga sähisi sille, Shadow näytti olettavan, että kyseessä oli väärinkäsitys. Moinen mahdollisuus kävi hetki hetkeltä epätodennäköisemmäksi, kun vastaavia tapauksia kertyi lisää, mutta oli se koiran mielestä silti todennäköisempää kuin se, ettei siitä olisi pidetty.

Wendell jatkoi oven tuijottamista. Kaipa hän sitten nautiskeli tästä hetkestä. Mietin, oliko hän oikeissa pitää puheen tai jotakin vastaavaa – olihan hän käyttänyt yli vuosikymmenen ovensa etsimiseen, ja siinä se nyt nökötti sievästi kukkulan rinteeseen laskostuneena kuin joululahjassa komeileva rusetti.

Naputin jalkaani kivenmurikkaa vasten ja tunsin oloni sangen omahyväiseksi. Niin, eihän minulta ollut mennyt kuin jokunen kuukausi oven paikantamiseen. Minulle oli valjennut edellisvuoden marraskuussa Ljoslannissa, että Wendell etsi ovea valtakuntaansa, ja toden teolla olin paneutunut arvoitukseen maaliskuussa, melko pian Cambridgeen paluumme jälkeen. Ja tässä sitä nyt oltiin, vaikka väliin oli mahtunut pari mutkaa ja käännettä Itävallassa.

Valikoin ja hylkäsin useamman sen suuntaisen tokaisun, kunnes tulin siihen tulokseen, ettei ajatuksen ääneen lausuminen olisi kovinkaan jaloa. Niinpä tyydyin toteamaan: ”Se on St. Lieslin oven vastine.”

Edessämme oleva ovi oli tosiaan niin muodoltaan kuin tyyliältäänkin liki täsmälleen samanlainen. Se sulautui täydellisesti Kreikan maalaismaisemaan, sillä sen lautoihin oli maalattu kuva kalvakasta pikkukivirannasta ja auringossa kuivahtaneesta kasvillisuudesta. Oven vasemmalla puolella kasvava pikku päivännoutotilkku jatkui maalauksessa, ja kaksiulotteiset kukkaset nyökyttivät tuulessa yhtäaikaa tosielämän sisarustensa kanssa. Kuolevaisille silmilleni vielä niitäkin mahdottomammalta näytti lasinen ovennuppi, jonka sisässä loiskui turkoosinsininen meri. Tämä keskusportti on totisesti kaikkein eriskummallisin haltiaovi, jonka olen urani aikana kohdannut.*

Olin toki odottanutkin löytäväni sen täältä, mutta haltiaovista ei voi koskaan olla täysin varma, ja niinpä tyytyväisyyteni sekoittui häivä helpottuneisuutta.

---

* Ikävä kyllä aiheesta kirjoittamani tutkielma, jota *Britannian haltiatiedon aikakauskirja* harkitsee julkaistavaksi, on edelleen jumissa vertaisarvioitavana. Vaikuttaa siltä, ettei monikaan tutkija ole vielä valmis hyväksymään todeksi haltiaovia, jotka yhdistävät useita eri paikkoja toisiinsa. On mahdollista, että joudun keräämään lisätodisteita epäilijöiden vakuuttamiseksi tai kenties taivuttelemaan muita tutkijoita matkaamaan Itävalltaan testaamaan löydöksiäni.

Käännyin tutkailemaan maisemaa ja suojasin silmiäni auringolta. En erityisemmin halunnut kadota äkillisesti näkyvistä sivustakatsojien nähden, koska niin olisi yksinkertaisesti helpompaa – Wendell ja minä emme kaivanneet hyvää tarkoittavia etsintäpartioita, jotka seuraisivat perässämme Keijulaan. Maa kurottui pienen, suolan täplittämän sypressilehdon toisella puolen lukuisiksi vaaleiksi niemekkeiksi, jotka syleilivät merta – ja meri taas oli niin sininen, että se vetisti silmiäni. Kaukaisuudessa siinsi pari kaksijalkaista pistettä, jotka kulkivat hiekkasärkkää pitkin, ja siinä kaikki. Meitä ja tuulta lukuun ottamatta lähitienoolla ei ollut ristin sielua.

”Miten *he* sitten seuraavat meitä?” kysyin yrittäen peitellä hermostuneisuuttani.

”Ah, se käy varsin helposti”, Wendell sanoi poissaolevana. Sitten hän ojensi kätensä epätyypillisen empivästi ja väänsi nuppia.

Astuimme läpi yhdessä. Wendellin käsi tarttui omaani. En olisi tarvinnut hänen apuaan, sillä olin aikoinani uskaltanut muutamista vastaavista mahdottomista porteista sisään ilman haltian avustustakin, mutta tiesin, ettei hän tehnyt niin sen takia. Hänen kätensä tärisi hieman. Pujotin sormemme yhteen ja tiukensin otettani.

Taivaan kiitos, oven takana piilevä pikku mökkerö oli tyhjillään – sen omistava talvenkeiju oli paraikaa vaeltelemassa pitkin maita ja mantuja ja nauttimassa oman vuodenaikansa riemuista, kuten hänen kaltaisellaan Väellä Wendellin mukaan on tapana. Lattia oli lakaistu puhtaaksi ja pesualtaan tiskit pantu paikalleen, ja yleisesti ottaen asumus näytti hyvin siistiltä ja säilötyltä, juuri sellaiselta kuin pidempää poissaoloa varten valmisteltu koti. Varoin katsomasta takanreunaa ja haltian irvokkaita ”taideteoksia”.

Orga ja Shadow seurasivat perässämme. Shadow nuuhkaisi ovea uteliaana ennen kuin tuli sisään, muttei osoittanut

mitään muuta merkkiä siitä, että olisi pitänyt sen läpi kulke-
mista mitenkään sen kummallisempaa kuin Cambridgen-
toimistoni kynnyksen yli astumista. Wendell antoi portin
sulkeutua takanamme, ja katsoimme kuuden ovennupin
jonoa sen sisäpuolella.

Olisin halunnut udella häneltä noista nupeista, tai tarkkaan
ottaen olisin halunnut tutkia niitä perusteellisemmin, sillä
kaksi niistä oli minulle täysiiä arvoituksia ja halusin selvittää,
minne ne johtivat, mutta tiesin, ettei nyt ollut oikea hetki.
Wendellin sormet lipuivat ohi nupin, josta ovi avautui taas
Peloponnesokselle – se oli nyt päällimmäisenä – ja sitten ne
ohittivat myös nupin, joka johti Itävallan Alpeille. Siinä oli
suuri luusta valmistetun näköinen avain. Lukossa.

Wendell loksautti lukon auki – kuvittelin, kuinka pikku
ovi ilmestyi taas väristen näkyviin Alppien vuorenrinteessä
– veti sitten avaimen irti ja asetti sen pöydälle. Hänen kätensä
häilyi hetken kukkakuvioilla koristellun ovennupin kohdalla
ja palasi sitten sammalpeitteiselle nupille, joka oli jostakin
syystä nyt keskimmäisenä. Kun Ariadne ja minä olimme
lokakuussa kulkeneet talvenkeijun talon läpi, se oli ollut
jonon alimmaisena. Wendell työnsi oven auki.

Valoa.

Aamu oli täydessä loistossaan, ja näkökenttäni tulvi väre-
jä. Enimmäkseen vihreää, mutta näin myös kellertävää sam-
malta ja jäkäläpeitteisiä kiviä, metsänreunassa ryppäinä kas-
vavia violetteja sinililjoja, auringon kultaisia säteitä ja taivaan
täyteläisen sinen. Ovi avautui pienellä metsäaukealla olevalle
kukkulalle, ja aukean reunustalla kohoava puuseinämä hu-
jutti oksiaan tuulessa kuin meitä tervehtien. Ilma oli äskettäin
sateen jäljiltä kosteaa, ja siinä roikkui raskaana vehreyden
ja kasvun tuoksu. Kaikki oli juuri sellaista kuin muistinkin.

Wendell puristi kättäni estääkseen minua etenemästä.
Hän seurasi katseellaan Orgaa, joka haisteli ilmaa ja askelsi

sitten aukealle. Kissan korvat olivat valppaasti hörössä, mutta jännittyneisyys kaikkosi nopeasti sen kehosta, ja se istahti natustamaan heinänkortta.

”Arvelin, että äitipuoleni olisi saattanut määrätä ovelle vartijoita”, Wendell sanoi hiljaa. ”Jos hän siis on elossa.”

”Hän olisi myös voinut sinetöidä sen”, myönsin. ”Mutta toisaalta ei ole mitään syytä uskoa, että hän tiesi, miten Ariadne ja minä pääsimme pakoon, jollei joku kansanhaltioista pannut pakoamme merkille ja kertonut siitä hänelle.”

Wendell nyökkäsi, mutta seiso i yhä epävarmana kynnyksellä. Hän näytti kelmeältä ja kumman nuorelta talvenkeijun kodin varjoja vasten: mieleeni tuli näyttämön esiripun takana jahkaileva hermostunut lapsi, joka ei suostunut tulemaan esiin oman repliikkinsä kohdalla.

Astuin auringonvaloon, joka oli tervetullutta vaihtelua talvenkeijun asumuksen nihkeän koleuden jälkeen. Lävitseni kiiri hienoinen väristys, mutten osannut sanoa, oliko se merkki kauhusta vai innostuksesta. Jollakin tasolla mietin, pääsenkö milloinkaan eroon pelosta, jota tunnen Wendellin kuningaskuntaa kohtaan – pelosta, jonka minuun ovat iskostaneet monet urani aikana lukemani synkät, epämiellyttävät tarinat, puhumattakaan aiemmista omakohtaisista kokemuksistani, jotka ovat haalistuneet hämäräksi, painajaisunen kaltaisiksi muistoiksi.

Nykäisin Wendellin kättä leikillisesti. Hän katsoi minua ja näytti edelleen kalvakalta, mutta jokin kasvoissani ilmeisestikin rauhoitti häntä, ja hän suostui astumaan vetämänäni oviaukon lävitse.

Hän otti muutaman askelen, valahti sitten äkisti kyyryyn ja hautasi kasvonsa toiseen käteensä. Orga asettui hänen jalkojensa juureen ja pälyyli varuillaan metsään. Shadow loi kissaan katseen, jota voin luonnehtia ainoastaan hyväksyväksi.

Astelin kukkulan harjalle antaakseni Wendellille hetken sekä kartoittaakseni mahdollisia uhkia. Mäki ei ollut tarpeeksi korkea, että sen laelta olisi nähnyt koko metsän, joskin erotin kyllä tuttua kimmellystä kaukaiselta järveltä, jonka yllä näkyivät sateen hopeiset verhot. Nojasin yhteen kukkulan huipulla seisovista kivipaasista, ja siinä samassa jostakin kuului säikähtäneen oloista kipitystä. Ehdin nähdä vilauksen pienestä jalasta, joka katosi kiven taakse, aivan kuin joku olisi ollut lämmittelemässä varpaitaan auringonpaisteessa.

Selvä – kansanhaltiat siis tiesivät, että olimme täällä. Mutta sitä ei voinut välttää.

Laskeuduin alas kukkulalta. Odotin löytäväni Wendellin hurmioituneena metsästä ja sinililjoista, kenties jopa aukean varjoisalla laidalla väijyvistä kammotuksesta, nimitäin puusta, jollaisten mukaan Silmäkkäiden puiden maa on saanut nimensä. Mutta ei – hän oli pyyhkinyt kyynelät silmistään, ja nyt hän nojasi leukaansa käteensä ja katsoi minua kasvoillaan yksi niistä arvoituksellisista ilmeistä, joita en vielä ole oppinut tulkitsemaan, mikäli koskaan opinkaan. Ajattelen niitä hänen haltiailmeinään.

”Mitä?” minä kysyin.

Hän nousi ja ravisteli viitastaan kastetta. ”Sinulla on se ilme.”

Wendell peilasi omaa ajatuksenkulkuani, ja siitä hyvästä mulkaisin häntä, vaikkei siinä ollutkaan mitään järkeä. ”Mikä ilme?”

”Se, joka nousee kasvoillesi aina, kun olet minua overlampi”, hän sanoi.

”No jaa”, aloitin olkiani kohauttaen, mutta vaikenin sitten. Pahoin pelkään, että jalomielisyyteni alkoi olla äärirajoillaan. ”Niinhän minä olenkin.”

Wendell nauroi kirkasta, helkkyvää naurua, ja ennen kuin ehdin tajuta mitä tapahtui, hän oli jo siepannut minut

syliinsä ja pyöräyttänyt minua ilman halki niin, että lehvästö ja metsän varjot kieppuivat ympärilläni.

”Minun rakas Emilyni”, hän henkäisi korvaani.

”Niin, niin, rauhoitupas nyt”, sanoin, mutten vetäytynyt kauemmas. Omahyväisyyteni oli palannut, ja sen mukana oli tullut lämmin tyydytyksen tuntu. Oli mukava nähdä Wendell niin onnellisena.

Ovi heilahti auki takanamme, ja yhtäkkiä aukean täytti kova metakka. Ensimmäisenä ulos tulivat siipiään hurjasti räpyttävät vartijat, Razkarden etunenässä. Kirkkaanvihreään valoon saapuessaan he karistivat valeasunsa yltään ja muuttuivat valjunvärisistä pöllöistä olennoiksi, joita painajaismaaisempia ei voi kuvitellakaan. Pääosin he olivat edelleen pöllöjä, joskin rähjäisiä ja jänteikkäitä sellaisia, ja heidän silmiään peitti maidonvalkea kaihi. Jalkojen sijaan heidän ruumiistaan purkautui esiin kuusi jättiläismäistä hämähäkinraajaa.

Razkarden laskeutui Wendellin olkapäälle – tai olkapäille, koska hänen jalkansa eivät mahtuneet vain yhdelle – ja aseteli samalla karneat raajansa yllättävän hienostuneesti. Minä peräännyin äkisti kovaa vauhtia Wendellistä pois päin. Kuten tavallista, Wendelliä moinen ei hetkauttanut vähäkään, hän sen kuin silitti Razkardenin nokkaa ja puhui haltiahirvitykselle hiljaa. Vartija lehahti taas lentoon ja asettui lajitovereidensa kanssa puiden latvoihin.

Seuraavana tulivat peikot, sekalaisen kansanhaltia-armeijamme ylivoimaisesti vähiten hermostuttavat jäsenet. Työkälyt kolisivat heidän selkärepuissaan. Luotuaan ensi silmäyksensä Wendellin kuningaskuntaan he puhkesivat tyytyväiseen mutinaan, ja yksi heistä marssi naputtamaan puunkantoa kuin koetellakseen sen soveltuvuutta rakennusaineeksi. Toiset näyttivät ihmettelevän kovaan ääneen kivikasaa.

Puufaunit eivät helpottavaa kyllä viipyneet aukealla pitkään, vaan livahtivat heti paikalla metsän varjoihin hurjat

hurttansa kintereillään. Maailmassa on yllin kyllin Väkeä, jota tekee häijyä katsella, mutten saa päähäni yhtäkään otusta, joka vetäisi vertoja näille fauneille rupisine, vänkyräisine sarvineen ja muhkuraisine kasvoineen.

Viimeisenä tulivat *fuchszwerget*, jotka ryöppysivät ovesta punaruskeana virtana ja huiskuttivat ketunhäntiään innostuksesta. Mukaamme oli nähtävästi ilmoittautunut pari tusinaa vapaaehtoista – tarkkaa lukumäärää on vaikea sanoa, sillä otukset pysyvät niin harvoin paikoillaan.

”*Vihdoinkin*”, Alppikello kiekaisi syöksähtäessään lauman kärkeen. ”Etsintäretki alkakoon! Ja siitä tuleekin paljon jännittävämpi kuin viimeksi, koska tällä kertaa kuolevaisia tomppelaita on vain yksi.” Hän istahti jalkoihini omistajan elkein, ryhtyi pesemään kasvojaan ja pysähtyi ärisemään kelle tahansa, joka uskaltautui lähelle. Kettuhaltioita on vieläkin vaikea erottaa toisistaan, mutta Alppikellon ainakin tunnistan helposti, sillä hän rehentelee tämän tästä omasta osastaan edellisessä seikkailussani.

Wendell kääntyi taas katsomaan puuston suuntaan. Kunniottava ilme oli vaihtunut iloon.

”Vallataanko kuningaskuntamme takaisin?” hän kysyi minulta.

Värähdin kuullessani hänen sanansa. Hän oli vaihtanut keijupuheeseen, jota olin totta kai kuullut hänen puhuvan ennenkin, mutta nyt siinä oli jotakin häkellyttävää: hän oli luopunut kuolevaisten kielestä kuin viitasta, joka oli käynyt vuodenaikain vaihtuessa sopimattomaksi. Käteni harhautui tiedostamattani Shadow’n pääläelle, ja koira pukkasi kämmentäni päällään, mikä tasaannutti oloani.

”Kaipa me voisimme pistää toimeksi”, vastasin niin ikään keijupuheella.

Löysimme kukkulan juurelta polun, jota pitkin Ariadne ja minä olimme lokakuussa kulkeneet. Olin puolittain odottanut,

että se olisi kadonnut – mikseivät haltiain polut olisi yhtä oikukkaita kuin heidän ovensakin? – mutta siinä se vain oli, vaikkakin se näytti kaartuvan enemmän pohjoiseen kuin muistin.

Katsoin oikealle epävarmana. ”Tuonneko?”

Wendell seurasi katsettani. ”Enpä usko. Kulku vie liian kauan vanhoja reittejä pitkin. Linnalle on aikamoinen matka, enkä mielelläni viivytteleisi.”

Sen sanottuaan hän marssi sankan aluskasvillisuuden sekaan ja teki kädellään jonkinlaisen hätistelevän eleen. Ja silloin –

Hänen jalkojensa juureen avautui polku, joka mateli eteenpäin useita askelia hänen edellään. Puut, kivet ja heinät yksinkertaisesti lipuivat syrjään yhtä kevyesti kuin rannasta loittonevat aallot.

”Wendell”, minä henkäisin heikosti.

Hän kääntyikin parhaillaan tarkistamaan vointiani ja asteli tekemäänsä polkua pitkin takaisin. Seurasin katseellani nähdäkseni, hajoaisiko se taas hänen takanaan, mutta niin ei käynyt, tai ainakaan polku ei hävinnyt yhtä nopeasti kuin oli ilmestynyt: reunat näyttivät purkautuvan hieman, kun kasvit ryömivät takaisin kovaksi pakkautunutta kamaraa myöten.

Wendell sulki käteni omien käsiensä väliin. Hänen katseestaan säteili lämpöä, johon sekoittui aimo ripaus ilkkurisuutta. ”Totta kyllä, meillä ei ole juurikaan aikaa nähtävyyksille – mutta lupaan esitellä sinulle sen, mitä voin. Pitäisitkö siitä?”

Hän tietysti vain kiusoitteli, sillä tiesi vastauksen aivan yhtä hyvin kuin minäkin. Edessämme hämöttävät vaarat ja huoli, jota tunsin päätöksestäni matkata tänne ja pysyä hänen rinnallaan... kaikki nämä tuntemukset hukkuivat äkkiä paljon tutumpaan tunteeseen, joka sai sydämeni läpättämään jännityksestä.

Tieteilijän tiedonjanoon.

”Näytä sitten tietä”, sanoin ja annoin hänen vetää minut käsikynkkään.

Polku leveni niin, että mahduimme molemmat sille mukavasti. Shadow pysytteli rinnallani, kun taas Orga livahti yhteenään metsään ja takaisin: toisinaan se ilmestyi edellemme, toisinaan taaksemme, ja välillä se piteli kidassaan jotakin sätkivää pikku elukkaa. Muut seurasivat meitä pitkänä, kaa-meana letkana. Vartijoita ei näkynyt missään, mutta Wendellin huolettomuudesta päättelin, että he väijyivät latvustossa ja valvoivat meitä niin kuin ensimmäisellä vierailullani, joskin tällä kertaa heidän aikeensa olivat vähemmän murhanhimoiset – toivon mukaan. Alppikello pysyi etäällä, niin kuin yleensä Wendellin ollessa lähettyvilläni. Arvellakseni hän tuntee Wendelliä kohtaan samanlaista kauhua kuin Poe, tosin Alppikello ilmaisee kyseisen tunteen huomattavasti häiritsevämmällä tavalla. Olen kuullut hänen pohdiskelevan useampaan otteeseen lajitovereidensa kanssa, kuinka suuret määrät verta Wendell mahtaa vuodattaa kuningaskuntaansa valloittaessaan, josko *fuchszwergeille* jäisi siitä rahtunen nautittavaksi ja jos jäisikin, miltä veri kenties maistuisi.

Wendell puheli kävellessään ja pysähtyi vähän väliä osoittamaan minulle jotakin. Hän on varsin etevä kasvitieteessä, kun kyse on hänen oman maansa kasveista. Voin vain olettaa, että tietämys on synnynnäistä – en jaksa uskoa, että hän olisi kartuttanut sitä muullakaan tavoin. Kun otin esiin muistikirjan, hän suorastaan säteili. Minun oli tarkoitus käyttää ensimmäinen päivämme Keijulassa havainnointiin asioiden kirjaamisen sijaan, mutta Wendell oli niin mielissään joka kerta kynää kohottaessani, että huomasin rustaavani muistiin yhtä sun toista. Uhkaavat vaarat toki hankaloittivat keskittymistä jossakin määrin, mutten millään muotoa joutunut teeskentelemään innostustani ja esitin monia kysymyksiä – Wendellin vastaukset eivät tosin aina olleet hyödyllisiä, ja monasti ne olivat pikemminkin järjettömiä. Kirjaan tähän muutamia valikoituja oivalluksia.

Silmäkkäiden puiden maan maastosta

Maasto koostuu enimmäkseen korpimaasta ja nummesta. Siellä täällä on myös soisia alueita, ja valtakunnan itärajalalla kohoaa vuoristo. Niitä vuoria kutsutaan nimellä Sinikoukut. Järviä on kolme: Kokolias, joka on niistä suurin, Hopialilja, jonka rannalle linna on rakennettu, sekä etelässä sijaitseva Alajärvi – synkeä, noidanpäisten peurojen reviiiriin kuuluva kolkka, jonne emme aio uskaltautua.

Pyysin Wendelliltä apua valtakunnan kartan luonnoste-
lussa, mutta se osoittautui pitkälti tuloksettomaksi, mistä
en yllätynyt vähääkään. On yleisesti tunnustettu tosiasia,
että Keijulassa on yhtä paljon avaruudellista eheyttä kuin
unimaailmassa: voi hyvin olla, että jokin vuori seisoo tiis-
taina yhdessä paikassa, mutta päättääkin viettää keskiviikon
mukavammissa maisemissa. Eri vaiheissa keskustelumme
Wendell kertoi minulle seuraavaa: järvien ja vuoriston sijainti
on muuttumaton, Sinikoukut olivat aikoinaan ympäröineet
maata joka suunnasta ja vuorten tiedettiin venyttelevän toi-
sinaan kauemmaksikin, ja Alajärvellä on taipumusta uppi-
niskaisuuteen, minkä vuoksi se vaihtaa silloin tällöin paikkaa
Hopialiljan kanssa.

Haltiakotiloista

Törmäsin näihin karmiviini otuksiin epämiellyttävällä tavalla
viime vierailullani – saatan edelleen tuntea, kuinka niiden
kuoret murskautuvat käsieni ja polvieni alla, ja kuulla niiden
pikkuruisten tuskanhuutojen kaikuvan korvissani. Niinpä

halusin tietää niistä lisää. Wendell kuitenkin vain vavahti eikä suostunut kuin neuvomaan, ettei otuksia kannata suututtaa. Kotilot ovat ilmeisestikin jonkinlaisella alkeellisella tavalla älykkäitä ja vaalivat omanarvontuntoaan ylitse kaiken muun: sen vuoksi ne viettävät valtaosan elämästään kosta hautoen. Ja vaikka se usein tapahtuukin hitaanpuoleisesti, ne saavat loppujen lopuksi kostonsa joka kerta.

Niistä peevelin puista

Kyseessä on aihe, josta en haluaisi kirjoittaa. Mutta min-käläinen haltiatieteilijä oikein olisin, jos puikkisin piiloon jokaista kohtaamaani kauhua?

Ei. En pysty siihen.

Mutta minun on pakko. Hiisi vieköön, millaiseksi musteläikkien ja yliviivausten sekamelskaksi tämä tekstinpätkä onkin jo muuttunut. Hoitakaamme asia pois alta niin nopeasti kuin mahdollista.

Puita, joista Wendellin kotimaa on saanut nimensä, kutsutaan *tarkkaavaisiksi tammiksi* – tyypillinen esimerkki Väen käyttämistä kiertoilmauksista. Puita seisoo hajallaan siellä täällä ympäri metsää, joskin useimmiten ne väijyvät korven synkimmissä siimeksissä – siellä ne arvatenkin pysyvät helpommin yllättämään varomattoman kulkijan ja tuottamaan runsain mitoin materiaalia tämän painajaisuniin. Puut saattaisivat olla siedettäviä, jos jokaisella olisi vain yksi silmäpari, mutta silmiä on satoja, ellei peräti tuhansia. Jokaisesta lehdestä nimittäin tuijottaa yksi silmä, joka saattaa olla raivosta kurtussa tai yllätyksestä ammollaan, raskasluominen tai verestävä, aivan kuin jokaiseen lehteen olisi kätkeytynyt oma, ainutlaatuinen persoonallisuutensa. Kaikki silmät kääntyvät tuijottamaan ohikulkijaa kahisten samalla kosteasti.

Wendell tietenkin suhtautuu näihin kammutuksiin aivan tyynesti. ”Etkö muka ole nähnyt Keijulassa pahempaa?” hän kysyi. ”Ei sinulla ole mitään aihetta huoleen, kunhan jätät ne rauhaan. Älä vain anna niille syytä loukkaantua.”

”Miten puuta voi välttää loukkaamasta?”

Wendell alkoi laskea sormillaan. ”Älä solvaa niitä. Älä nypi niiden lehtiä. Älä revii niiden runkoa suin päin auki nähdäksesi, piileskellisikö sisällä mieltymyksiäsi paremmin vastaava haltiakuningas.”

En vaivautunut vastaamaan viimeiseen kommenttiin. ”Siinäkö kaikki?”

Hän pohti asiaa hetken. ”Syyskuukausina kannattaa varoa askeltaan.”

Voi taivas.

*

Matkamme jatkui, enkä voinut olla panematta merkille, että Wendellin meille avaama polku kulki paljon hilpeämmässä maisemissa kuin se, jota Ariadne ja minä olimme vaeltaneet. Kuljimme läpi aurinkoisten aukoiden ja sinililjaniittyjen ja ohitimme kangasmustikan täplittämiä puuttomia nummia, joilla useasti komeili vaikuttavan näköisiä kivipaasia. Puiden latvustoissa kimalteli suurin piirtein karttapallon kokoisia hopeisia palluroita, jotka olivat höyhenenkeveitä ja ajelehtivat toisinaan tuulen mukana puusta toiseen. Wendell kertoi, että ne olivat itse asiassa eräänlaisia keijunkiviä ja sisälsivät lumouksia, joiden oli tarkoitus tarjota lohtua matkalaisten taipalella. Hän tosin myös varoitti minua särkemästä niitä, sillä osaa olivat hiidet käyneet peukaloimassa, eikä niihin voinut enää luottaa.

”Estätkö minua tarkoituksella näkemästä valtakuntasi pimeämpiä puolia?” tiedustelin, kun polku johdatti meidät

Kokoliasjärvelle avautuvan avaran tasanteen luo. ”Muistathan, että olen käynyt täällä aiemminkin. Tiedän kyllä, ettei tämä maa ole pelkkiä päivänpaisteisia niittyjä ja harmittomia muinaisjäännöksiä, joten ei ole tarvetta käyttäytyä kuin mikäkin hermostunut, parastaan paneva kosija.”

Wendell naurahti yllättyneenä, ja tiesin, että arvaukseni oli liipannut läheltä. ”Minkä sille mahtaa, että mieleni tekee vähän äimistyttää sinua? Sitä paitsi synkemmissä saloissa asustaa ikävänluonteisia hiisiä ja hirviöitä. Varmaankin ne minulle suostuisivat kumartamaan, mutta en haluaisi saattaa meitä alttiiksi harmille. Sitä on kosolti tarjolla, kunhan pääsemme linnalle.”

Kaiken aikaa hän käytteli taikavoimiaan huolettomasti, tavalla, jollaista en ole häneltä aiemmin nähnyt – hän oli kuin vaunuistaan kolikoita nakkeleva aatelisherra. Hän painoi käntensä puita vasten elvyttääkseen niitä tai saadakseen ne puhkeamaan kukkaan ja nostatti sinikelloja suurina ryppäinä ke-doille, jotka olivat hänen mielestään turhan värittömiä. Eräässä vaiheessa hän komensi muuatta louhikkoista kukkulaa väistymään syrjään, ettei meidän tarvitsisi kavuta sen ylitse. Katselin hänen touhujaan ja pyörittelin mielessäni useita eri teorioita.

Suunnilleen tunnin kuluttua pysähdyimme aurinkoisen metsäaukean läpi virtaavan puron äärelle nauttimaan pientä purtavaa, Wendellin aloitteesta tietenkin. Wendell koputti kivipaatta, ja ulos pyyhälsi kaksi pienenpienää kodinhaltiaa, jotka kantoivat hopeatarjottimella kevyesti höyryävää tee-leipäkekoa. He laskivat leipäset kivelte puron partaalla, kumarsivat Wendellille ja pyrähtivät takaisin kivipaaden taakse sanomatta sanaakaan.

Hetken vain seisoin ja katsoin silmiäni räpytellen kohtaa, jossa he olivat kadonneet. Sitten pudistin päätäni.

Kohtaat täällä kummallisempiakin ilmestyksiä, muistutin itseäni tiukasti.

Istuuduin Wendellin vierelle – hän oli kutsunut luokseen yhden hopeisista keijunkivistä ja särkenyt sen rantakiveä vasten, jolloin sen sirpaleet olivat muuttuneet säihkyväksi teeastiastoksi. Hän kauhaisi kumpaankin kuppiin purosta vettä ja pyöräytti sitä hiukan, ja äkkiä neste olikin kiehuvan kuumaa teetä, joka tuoksui hunajalta ja luonnonkukilta.

Lisää taikuutta, tuumin ja painoin tapahtuneen taas mieleeni.

”Kuinka pitkä matka linnaan on?” kysyin teetä siemaillen – se oli luonnollisestikin erinomaista, samanaikaisesti makeaa ja kirpeää. ”Menemmekö hautakumpujen kautta?”

”Mieluummin ei.” Wendell huljutti hajamielisesti kättään virtaavassa vedessä ja näytti tyytyväiseltä kuin auringossa paistatteleva kissa. Minusta vaikutti siltä kuin hänen kauneutensa olisi muuttunut entistäkin eteerisemmäksi sen jälkeen, kun olimme astuneet ovesta... vai kuvittelinko vain? Hänen hiuksensa olivat kuin tummaa, tulen loimotuksen valaisemaa kultaa. ”Useimmissa hautakummuissa on kokonaisia kyliä”, hän jatkoi. ”Ja jokaisessa niissä on oma hallitsijansa.”

Nyökkäsin. Olimme yhtä mieltä siitä, että oli viisainta olla ilmoittamatta linnan nykyiselle haltijalle tai aatellisille läsnäolostamme, sillä he saattaisivat pyrkiä käyttämään tietoa edukseen.

”Toivoa sopii, että pääsemme perille ennen pimeän tuloa”, Wendell sanoi repäisten hampaillaan palasen teeleivästä. ”Meidän täytyy ylittää Kokoliasjärvi, enkä epäile hetkeäkään, ettemmekö kohtaa matkalla vaaroja. Sen jälkeen –”

Odotin jatkoa, mutta hän vain heilautti kättään tavalla, jota joku hänet huonommin tunteva olisi saattanut pitää lumoavan salaperäisenä. ”Jää nähtäväksi”, hän päätti lauseensa.

Katselin häntä hetkisen ja sulattelin kuulemaani.

”Sinä et tiedä, missä me olemme”, sanoa töksäytin epäuskoisena.

”Tiedän minä suunnilleen.” Tyrmistykseni näytti ihme-
tyttävän häntä. ”No, mitä aihetta minulla muka olisi käydä
täällä takamaiden perukoilla? En tietenkään väitä, ettenkö
ikinä varttuessani olisi poistunut linnan tiluksilta. Monet
siniveriset ovat tavattoman mieltyneitä Riippuviin lampiin
– paikkaan, jossa Helosumun joki ryöppyä rotkoon ja
kerääntyy kristallinkirkaiksi lammikoiksi, jotka ovat täy-
dellisiä kylpemiseen. Ja sitten on toki Korpisalons metsä ja
sen suo, kaikilta paitsi meiltä kuninkaallisilta ja valikoiduilta
seuralaisilta kielletyt metsästysmaat – siellä asustaa tavatto-
man suuria villisikoja ja maailman harvinaisimpia peuroja,
joiden sarvet ovat puhdasta hopeaa...”

Hän jatkoi vuodatustaan kylpylammista ja metsästys-
maista. Kun hän vihdoin pysähtyi vetämään henkeä,
minä totesin yrittäen pitää ääneni vakaana: ”Wendell.
Me tulimme valloittamaan sinun kuningaskuntaasi. Siitä
tulee haastavaa, ellet tiedä, missä suunnassa kirottu valta-
istuimesi on. Vastaa nyt selkeästi: olemmeko me eksyksissä
vai emme?”

”Voi Em”, hän sanoi rakastavasti. ”Sinä murehdit lii-
kaa. Muista nyt, että olemme minun kuningaskunnassani
emmekä missään herran hylkäämässä jääkuninkaan hovissa
tai kesyttömässä vuoristossa. Ehei, me emme ole eksyksissä
– emme niin kuin sinä sen miellät. Tiedän, missä linna on,
joten väliäkö sillä, missä *me* olemme?”

Siihen raivostuttavan järjenvastaiseen toteamukseen
puheensa päätettyään hän lähti taas naputtamaan kivipaatta,
tällä kertaa saadakseen teeleiville hieman hilloa.

*

Siltä varalta, että joku kuvitteli Wendellin ja minun marssi-
neen päätä pahkaa yhteen Keijulan vaarallisimmista maista

ilman minkäänlaista toimintasuunnitelmaa, vakuutan, että niin ei ollut.

”Meidän kannattaisi käydä vaihtoehdot läpi”, olin todennut eräänä myöhäisenä lokakuun iltana istuessamme Wendellin asunnossa takkatulen ääressä. Oli kulunut viikko tai pari siitä, kun olimme palanneet Itävallasta.

Hän oli nostanut katseen kirjastaan. Se oli jonkin sortin hupsu rakkausromaani tai vastaava – Wendell ei lue paljoakaan, ja silloinkin kun hän lukee, hänen makunsa on kyseenalainen. ”Hmm?”

”Siitä kenet kenties kohtaamme, kun palaamme valtakuntaasi”, minä sanoin. ”Jos äitipuolesi on kuollut, kuka on mahtanut anastaa kruunun itselleen? Kellä olisi kyllin korkea asema ja tarpeeksi vaikutusvaltaa, että voittaisi aate-liset puolelleen? Ehkäpä äitipuolesi velipuoli lordi Taran?”

”Taranko?” Wendell kallisti leukaansa taaksepäin ja pohti asiaa. ”Hän ei koskaan vaikuttanut järin vallanhimoiselta. Vaikka saattaahan se silti olla mahdollista. Kuten aiemmin sanoin, en ollut juuri lainkaan tekemisissä hänen kanssaan. Enoni on ikivanha ja piti minua varmasti pelkkänä höpsönä tenavana, joka ei ollut hänen huomionsa arvoinen.”

Turhauma kipristeli mieltäni. ”No, mitä muita vaihtoehtoja on? Oliko isälläsi sisaruksia?”

”Ah, oli hänellä veli tai pari.” Wendell mietti hetken. ”Kaksi veljeä. Isäukko teloitutti heidät kauan ennen kuin synnyinkään.”

”Voi pyhä sylvi”, minä mutisin. Olin kyllä tietoinen siitä, että Wendellin hovi oli oikea käärmeiden pesä, mutta aloin epäillä, että tarinat olivat pikemminkin kaunistelleet todellisuutta.

”Keitä muita?” tivasin. ”Serkkuja? Joku pidetty neuvonantaja? Ystäviä?”

**Astu keijuvaltakunnan sydämeen!
Emilyn ja Wendellin seikkailut
jatkuvat romanttisessa
hyvän mielen fantasiassa.**

Professori Emily Wilde on tutkinut haltioita koko elämänsä, ja nyt hän on heittäytymässä tähänastisista tutkimuksistaan vaarallisimpaan: haltiavaltakunnan syvimpien salojen opetteluun – ja vieläpä sen kuningattarena.

Entisen kilpailijansa ja nykyisen kihlattunsa Wendell Bamblebyn kanssa Emily nousee Wendellin kuningaskunnan valtaistuimelle. Asiantuntijuudestaan huolimatta hän tuntee olonsa ensi alkuun yhtä ulkopuoliseksi kuin ihmistenkin keskuudessa. Miten hänen kaltaisensa vaatimaton tieteilijä voisi olla kuningatar? Emilyn on kuitenkin päästävä epäilyksistään, sillä Wendellin äitipuoli on kironnut valtakunnan ennen katoamistaan ja kirouksen rikkominen vaatii kaiken Wendellin taikuuden ja Emilyn tietouden.

9 789520 467968

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-6796-8

Kansi: Vera Drmanovski